

Jotain konkreettista

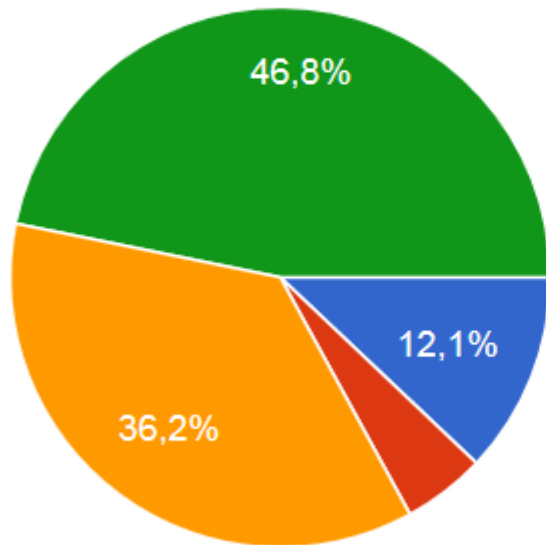
Valtakunnallinen erityistehtävä lasten ja nuorten lukemisen ja lukutaidon edistämiseksi kirjastoissa,
pikakysely kirjastojen odotuksista ja tarpeista
sekä suunnitelmat 18.11.-19

Mervi Heikkilä

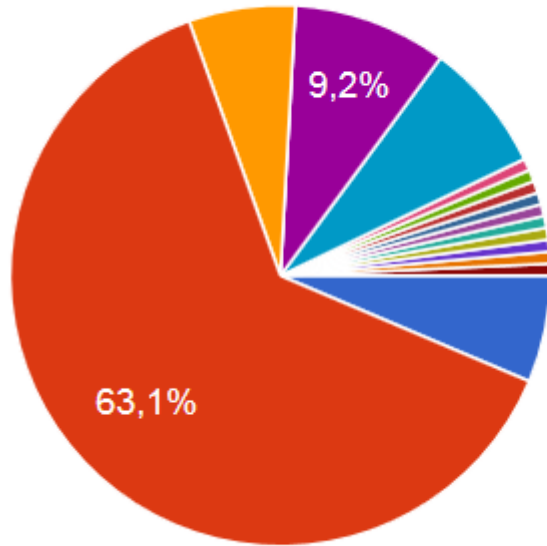
Vastaajat

- 147

- AKE-kirjastossa
- yli 50 000 asukkaan kaupungikirjastossa
- 10 000 - 49 000 asukkaan kaupungikirjastossa
- alle 10 000 asukkaan kaupungin/kunnankirjastossa

Tietoa halutaan...

- Kirjastot.fi -palvelusta
- suoraan sähköpostilla, esimerkiksi...
- somesta
- paperimuotoisessa lehdestä
- erillisiltä kotisivuilta
- täydennyskoulutuksissa
- Uutiskirjeita tulee ihan liikaa, ne huk...
- kirjastot.fi- tiedotteet tulevat sähköp...
- Mieluummin kombona eli s-postilla j...
- Yhdistelmä: esimerkiksi Kirjastot.fi-...
- some sekä sähköpostin uutiskirje
- sekä Kirjastot.fi, täydennyskoulutus...
- uutiskirje ja omat kotisivut
- kirjastot.fi, uutiskirje, some ensisijais...
- Myös suoraan sähköpostilla ja koul...
- kirjastot.fi-palvelusta ja uutiskirjeen...

Johtopäätökset?

- **Uutiskirje!**
- Lisäksi omat kotisivut tai Kirjastot.fi:n alla →
mieluusti jälkimmäinen...
- somekanavat käyttöön
- → monikanavaisesti

Esteitä/haasteita lasten ja nuorten lukemisen edistämisen tiellä kirjastoissa:

- 108 avointa vastausta, top 3

1) Vähäiset resurssit
(henkilöstö), 50%

- 2) Lukeminen ei kiinnosta lapsia ja nuoria, heidän aikansa menee muuhun
- 2) Yhteistyö koulun kanssa koetaan haastavaksi

- 3-10 mainintaa:

- * ei ole riittävästi osaamista/työkaluja
- * kotien ja kirjaston yhteistyö ei toimi
- * kirjastolla ei ole rahaa hankkia tarpeeksi aineistoa
- * lukahaluttomia lapsia/nuoria on vaikea tavoittaa
- * yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa ei toimi
- * kirjaston saavutettavuus huono (välimatkat)
- * yhteiskunnan asenne lukemista kohtaan (vähättely)
- * erityisesti nuoret haastava ryhmä
- * vanhempien, opettajien tai oman hlö-kunnan vanhanaikaiset asenteet

Tehtävän osa-alueet vastaajien asettamassa tärkeysjärjestyksessä:

- 1) kirjastojen ja varhaiskasvatuksen, koulun sekä muiden lukemista edistävien toimijoiden yhteistyörakenteiden ja yhteistyömallien kehittäminen ja juurruttaminen, 31,5%
- 2) lasten ja nuorten lukemista ja lukutaitoa edistävän osaamisen kehittäminen kirjastoissa, 24,5%
- 3) lasten ja nuorten lukemista edistävien valtakunnallisten kokeilujen ja kehittämishankkeiden suunnittelu, toimeenpano ja seuranta sekä saatujen tulosten levittäminen ja jalkauttaminen, 14%

4) lasten ja nuorten lukemista edistävien kirjastopalvelujen kehittämisen valtakunnallinen koordinaatio ja tuki, 13%

5) lasten ja nuorten lukemista edistävän yleisten kirjastojen valtakunnallisen toimijaverkoston luominen ja johtaminen sekä verkoston yhteistoiminnan aktiivinen kehittäminen, 9%

6) yleisten kirjastojen yhteistyötahona toimiminen muun muassa opetushallituksen (Lukuliikekoordinaatio), Lukukeskuksen sekä muiden lukemista edistävien kirjastoalan ulkopuolisten toimijoiden kanssa, 7%

7) kansallisen ja kansainvälisen tutkimustiedon seuranta ja levittäminen, 0,7%

- välitön hyöty, konkretia vs. välillinen hyöty, näkymätön työ
- painopisteet ja tavoitteet eri vuosille, kaikkea ei pysty tekemään samalla volyymilla, resurssit ovat rajalliset
- hankkeistaminen
- yhteistyö!

Mistä aiheesta toivottiin koulutusta (63)

- valtavasti hajontaa, useampi oli sitä mieltä, että tarjontaa on hyvin jo nyt
- Useita mainintoja saivat lisäksi:
  - * **erityisryhmät (lukivaikeudet, s2, muut erityislapset) → 12 mainintaa!**
  - * nuoret (kohtaaminen, lukemaaninnostaminen, osallistaminen)
  - * vinkkaus, sisällöt
  - * yhteistyökumppaneiden motivointi (opettajat)
  - * some (kanavat, sisältöjen tuottaminen ja hyödyntäminen)
  - * käytännön niksit live-suositteeluun
  - * satutuokiot

”Karmeaa tehtävää”

- 59 vastausta
- Konkretiaa!
- Materiaalipankki, aineistojen ja ideoiden jakaminen
- Etäosallistuminen koulutukseen
- Tiedotus
- Erittäin pienet kirjastot
- Lanu-työn merkityksen/arvostuksen nousu/nostaminen

Ensimmäisen vuoden alustavat suunnitelmat

- Rekrytointi, työtilat, toimenkuvat jne.
- Sivuston ja työkalupakin (=materiaalipankki) rakentaminen Kirjastot.fi –sivuston osaksi
→ tavoiteaikataulu marraskuu 2020,
molemmilla kielillä
- Uutiskirje, somekanavat, muu viestintä

Lue! - Läs!/työnimi

- Lanu-päivät 25.-26.11.2020 Seinäjoella
→ katse Pohjoismaihin
- Haluatteko mukaan?
→ ideat yms.
tervetulleita!

- Lanu-foorumi: AKE-kirjastot + 10 muuta + laajennettu foorumi + ruotsinkielinen
→ lausunnot, tiedonjakaminen yms., malli/pohja kirjaston ja koulun yhteistyösopimukselle
- Kesäksi valtakunnallisia lukukampanjoita?
- Laaja yhteistyö eri toimijoiden kanssa!

Sitten kääritään hihat...

